

Облік і оподаткування

УДК: 657:004.9(477)

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.14635426>

Вплив цифрових технологій на трансформацію системи бухгалтерського обліку в Україні

Кудласва Наталія Вікторівна,

кандидат економічних наук, доцент, асистент кафедри обліку, аналізу і аудиту, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, м. Чернівці, Україна, <https://orcid.org/0000-0001-8369-886X>

Косташ Тетяна Вікторівна,

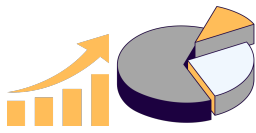
кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри обліку, аналізу і аудиту, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, м. Чернівці, Україна, <https://orcid.org/0000-0001-9027-7043>

Михалків Алла Анатоліївна,

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри обліку, аналізу і аудиту, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, м. Чернівці, Україна, <https://orcid.org/0000-0002-9195-7726>

Прийнято: 18.12.2024 | Опубліковано: 12.01.2025

Анотація. У статті досліджено вплив цифрових технологій на трансформацію бухгалтерського обліку в Україні з метою підвищення прозорості фінансової звітності та ефективності облікових операцій відповідно до міжнародних стандартів. Актуальність дослідження зумовлена цифровізацією економіки та необхідністю адаптації національної облікової

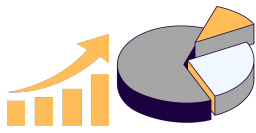

системи до сучасних вимог. Метою роботи є визначення основних напрямів цифровізації бухгалтерського обліку та обґрунтування рекомендацій для підвищення ефективності облікових процесів з урахуванням специфіки фінансового середовища України.

Методологія дослідження базується на системному аналізі тенденцій цифровізації облікових процесів, порівняльному підході до оцінки традиційної та цифрової систем, а також методах синтезу для розробки практичних рекомендацій. Установлено, що впровадження таких технологій, як хмарні платформи, блокчейн та штучний інтелект, сприяє автоматизації процесів збору, обробки та збереження облікових даних, що дозволяє скоротити час формування звітності та мінімізувати кількість помилок, зумовлених людським фактором.

У результатах окреслено основні проблеми впровадження цифрових технологій, серед яких – значні витрати на реалізацію цифрових рішень, недостатня готовність нормативно-правової бази до сучасних викликів та ризики, пов'язані з кіберзагрозами й захистом конфіденційних даних. Обґрунтовано важливість формування внутрішніх регламентів контролю облікових операцій, проведення регулярного аудиту інформаційної безпеки та навчання фахівців для підвищення їхніх цифрових компетенцій. Результати дослідження підтвердили, що впровадження багаторівневих систем контролю та автоматизованого моніторингу дає можливість своєчасно виявляти аномалії у фінансових потоках і знижувати ризики фінансових зловживань.

У висновках зазначено, що поступове впровадження нових технологій із пілотним тестуванням рішень дає змогу оцінити їхню ефективність та визначити напрями коригування процесів. Перспективи подальших досліджень полягають у розробці моделей адаптивного управління цифровими обліковими системами з урахуванням національних особливостей фінансового середовища та міжнародних практик.

Ключові слова: цифрові технології, бухгалтерський облік, хмарні платформи, блокчейн, штучний інтелект, фінансова звітність, автоматизація, інформаційна безпека.

The impact of digital technologies on the transformation of the accounting system in Ukraine

Nataliia Kudlaieva,

PhD in Economics, Associate Professor, Assistant Professor of the Department of Accounting, Analysis and Audit, Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University, Chernivtsi, Ukraine, <https://orcid.org/0000-0001-8369-886X>

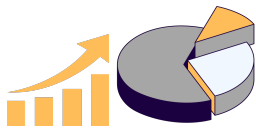
Tetiana Kostash,

PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Accounting, Analysis and Audit, Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University, Chernivtsi, Ukraine, <https://orcid.org/0000-0001-9027-7043>

Alla Mykhalkiv,

PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Accounting, Analysis and Audit, Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University, Chernivtsi, Ukraine, <https://orcid.org/0000-0002-9195-7726>

Abstract. The article examines the impact of digital technologies on the transformation of accounting in Ukraine to enhance the transparency of financial reporting and the efficiency of accounting operations in line with international standards. The relevance of the study is driven by the digitalization of the economy and the need to adapt the national accounting system to modern requirements. The aim of the study is to identify the main directions of accounting digitalization and to

develop recommendations for improving the efficiency of accounting processes, considering the specifics of Ukraine's financial environment.

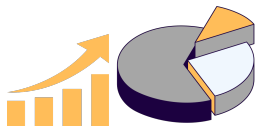
The research methodology is based on a systematic analysis of accounting digitalization trends, a comparative approach to assessing traditional and digital systems, and synthesis methods for developing practical recommendations. It has been established that the implementation of technologies such as cloud platforms, blockchain, and artificial intelligence facilitates the automation of data collection, processing, and storage, reducing the time for report generation and minimizing human error.

Key issues in implementing digital technologies have been identified, including high costs for implementation, insufficient readiness of the regulatory framework to meet modern challenges, and risks related to cybersecurity and the protection of confidential data. The importance of establishing internal regulations for monitoring accounting operations, conducting regular information security audits, and training specialists to improve their digital competencies has been substantiated. The research results confirm that the introduction of multi-level control systems and automated monitoring allows the timely detection of anomalies in financial flows and reduces the risks of financial fraud.

The conclusions emphasize that the gradual introduction of new technologies with pilot testing of solutions makes it possible to evaluate their effectiveness and identify directions for process adjustments. Prospects for further research include the development of adaptive management models for digital accounting systems, considering the national specifics of the financial environment and international practices.

Keywords: digital technologies, accounting, cloud platforms, blockchain, artificial intelligence, financial reporting, automation, information security.

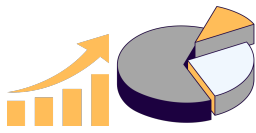
Постановка проблеми. Цифрові технології відіграють важливу роль у процесі трансформації системи бухгалтерського обліку в Україні,

забезпечуючи нові можливості для оптимізації управління фінансовими потоками та підвищення прозорості облікових даних. Упровадження автоматизованих систем обробки даних, хмарних платформ та алгоритмів штучного інтелекту змінює традиційні облікові процеси, мінімізуючи ручну працю та людські помилки, а також підвищуючи швидкість формування фінансової звітності. Водночас така цифровізація супроводжується низкою викликів, пов'язаних із захистом інформаційної безпеки, персональних даних і дотриманням міжнародних стандартів обліку. Однією з основних проблем є необхідність адаптації національних стандартів до сучасних умов, які диктуються глобальними тенденціями цифрової трансформації, що вимагає інтеграції інноваційних рішень у систему бухгалтерського обліку та внесення відповідних змін законодавчої бази.

Науково-практична значущість дослідження полягає у визначенні стратегічних підходів до впровадження сучасних технологій у роботу облікових підрозділів, які сприятимуть підвищенню ефективності облікових процедур та відповідатимуть потребам користувачів фінансової інформації. Важливим завданням є аналіз потенціалу цифрових інструментів у контексті забезпечення прозорості звітності та зниження ризиків шахрайства, а також оцінювання можливостей автоматизації для вдосконалення контролю за виконанням фінансових операцій. Комплексний підхід до дослідження трансформаційних змін передбачає як вивчення позитивних результатів інтеграції цифрових технологій, так і виявлення факторів, що перешкоджають їхньому ефективному впровадженню в умовах економічних і соціальних викликів, перед якими постала Україна.

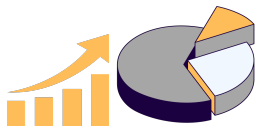
Аналіз останніх досліджень і публікацій. У наукових дослідженнях вплив цифрових технологій на бухгалтерський облік розглядається в контексті оптимізації облікових процесів, дотримання міжнародних стандартів та гарантій інформаційної безпеки. Так, З. Тенюх та У. Пелех акцентують на необхідності вдосконалення нормативно-правової бази та впровадження

систем кіберзахисту для ефективної інтеграції інновацій у національну практику [1]. Водночас Г. Азаренкова, Л. Мельянкова та Г. Головчак наголошують на важливості стратегічного впровадження цифрових систем із комплексною автоматизацією облікових процедур [2]. Такий підхід підтримують Т. Шматковська та М. Дзямулич, які підкреслюють, що управлінський облік має адаптуватися до умов цифрової економіки та забезпечувати ефективний фінансовий контроль [3].

Значну увагу приділено дослідженням результатів упровадження цифрових технологій. Так, автори З. Мирончук, Н. Ціцька, Р. Андрушко та О. Малецька довели, що цифровізація підвищує прозорість звітності та скорочує час облікових операцій, проте ефективне використання технологій вимагає врахування ризиків та забезпечення точності даних [4]. Результати аналізу впровадження цифрових технологій, здійсненого А. Макуріним, демонструють, що автоматизація звітності значно знижує час підготовки фінансових документів, однак потребує значних фінансових вкладень у навчання персоналу та підтримку системи [5]. Автори М. J. A. Gonçalves, A. C. F da Silva, C. G. Ferreira дослідили високий потенціал штучного інтелекту та хмарних платформ, які можуть знизити ризик помилок і покращити якість облікових даних [6].

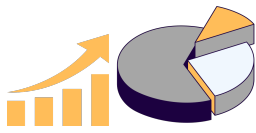
Аспект відповідності міжнародним стандартам також розглянуто в праці О. Євсєєвої, Н. Іванової та О. Скорби, які зазначають, що для інтеграції цифрових інновацій необхідний єдиний регуляторний підхід [7]. Питання кібербезпеки порушують Л. Соколенко, І. Балла та В. Борковська, які наголошують на важливості багаторівневого захисту даних для запобігання витоку облікової інформації [8]. Також О. Грицай та В. Папіш зазначають, що хмарні платформи підвищують гнучкість доступу до фінансових даних, проте створюють додаткові ризики витоку інформації, що потребує ефективних механізмів контролю [9].

Для підвищення ефективності інтеграції цифрових рішень С. Онешко, О. Дроздова та Н. Іванова рекомендують модернізацію інформаційної інфраструктури та впровадження пілотних проєктів для тестування систем у реальних умовах [10]. Автори В. Ченаш, А. Абрамов та Е. Шебештень обґрунтовують, що адаптація національних стандартів до викликів цифрової трансформації є визначальною для ефективного функціонування облікових систем [11]. Соціальний вплив автоматизації досліджено Те. Jejenіwa, N. Mhlongo, Ті. Jejenіwa, які зазначають, що автоматизація підвищує ефективність роботи, але водночас створює ризик скорочення робочих місць [12]. Автор В. Кімані підтверджує, що автоматизація знижує рівень помилок у фінансовій звітності, що підвищує довіру до облікових систем [13]. Автор Х. Zhao та колеги довели, що прозорість фінансових даних завдяки цифровим технологіям підвищує інвестиційну привабливість компаній [14]. Автори О. Артюх та А. Колосов визначають основні виклики цифровізації обліку та обґрунтовують необхідність упровадження адаптивних моделей управління для відповідності міжнародним стандартам [15].

Таким чином, цифрові технології оптимізують облікові процеси, проте потребують удосконалення механізмів захисту даних, підвищення цифрових компетенцій персоналу та забезпечення відповідності регуляторним вимогам для ефективної інтеграції у вітчизняну практику.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. У дослідженнях цифровізації бухгалтерського обліку залишаються нерозв'язаними питання ефективності впровадження технологій в українському фінансовому середовищі. Недостатньо вивчено інтеграцію ERP-систем і хмарних платформ у діяльність малого бізнесу та автоматизацію звітності в державному секторі. Відсутність уніфікованого регулювання та проблеми кібербезпеки ускладнюють забезпечення прозорості облікових даних відповідно до міжнародних стандартів. Також актуальною є адаптація персоналу до нових технологій, оскільки організаційний спротив часто

ігнорується в наукових розвідках. Запропоноване дослідження спрямоване на системний аналіз тенденцій, оцінювання ефективності цифрових рішень та розробку рекомендацій для створення адаптивних моделей управління, що сприятимуть прозорості й безпеці облікових процесів.

Формулювання цілей статті (визначення завдань). Метою статті є дослідження впливу цифрових технологій на трансформацію системи бухгалтерського обліку в Україні та визначення шляхів підвищення ефективності облікових процесів у контексті цифровізації для забезпечення прозорості, точності й надійності фінансової інформації.

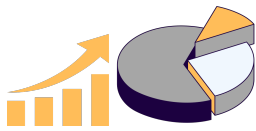
Для досягнення поставленої мети сформульовано такі завдання:

1. Проаналізувати сучасні тенденції цифровізації систем бухгалтерського обліку та визначити основні цифрові інструменти й технології, що впроваджуються для оптимізації облікових процесів.

2. Оцінити вплив цифрових технологій на стратегічні облікові процеси, зокрема на формування фінансової звітності, прозорість даних та управління фінансовими операціями, а також виявити основні проблеми й ризики їхнього впровадження в контексті дотримання міжнародних стандартів і гарантування інформаційної безпеки.

3. Розробити практичні рекомендації щодо ефективного використання цифрових технологій у системі бухгалтерського обліку, враховуючи специфіку фінансового середовища України та актуальні регуляторні вимоги.

Виклад основного матеріалу дослідження. Цифровізація систем бухгалтерського обліку є однією з основних тенденцій розвитку сучасних економічних систем, що сприяє забезпеченню ефективного управління обліковими процесами, підвищенню прозорості фінансових операцій та оптимізації витрат на обробку даних. У міжнародній практиці спостерігається стрімке впровадження технологій автоматизації, хмарних обчислень, блокчейн-рішень та алгоритмів штучного інтелекту, що кардинально змінюють підходи до обробки фінансових даних. Основні чинники, які

сприяють цифровізації, охоплюють необхідність оперативного доступу до інформації, усе більші обсяги даних та посилення вимог до дотримання регуляторних стандартів. Водночас трансформація облікових систем супроводжується змінами в структурі звітності, збільшенням кількості автоматизованих функцій і впровадженням комплексних платформ для інтеграції даних (табл. 1).

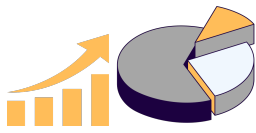
Таблиця 1

**Порівняння традиційної та цифровізованої систем
бухгалтерського обліку**

Параметр	Традиційна система бухгалтерського обліку	Цифровізована система бухгалтерського обліку
Спосіб обробки даних	Ручна обробка з використанням локальних програм	Автоматизована обробка з використанням хмарних платформ та алгоритмів
Доступ до інформації	Локальний доступ із робочого місця	Віддалений доступ із будь-якого пристрою
Формування звітності	Тривалі ручні розрахунки	Автоматичне генерування звітності в реальному часі
Безпека даних	Залежить від локальних засобів захисту	Використання багаторівневого захисту та криптографії
Витрати на підтримку	Високі через необхідність регулярних оновлень	Знижені внаслідок автоматизації процесів та технічної підтримки провайдера

Джерело: сформовано авторами на підставі [3, с. 64–65; 9]

Сучасні тенденції цифровізації бухгалтерського обліку демонструють значні відмінності в підходах до управління фінансовою інформацією. Замість ручних операцій використовуються інтегровані облікові системи з можливістю автоматичного збору та обробки даних. Основна зміна полягає в переході на віддалений доступ до облікової інформації, що підвищує гнучкість і дає можливість персоналу працювати з даними в будь-який час і в будь-якому

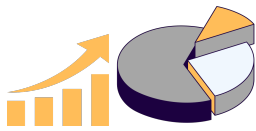
місці. Замість традиційного локального зберігання даних застосовуються захищені хмарні платформи, що сприяє зниженню ризиків втрати інформації та підвищенню рівня безпеки завдяки багаторівневому захисту й регулярним оновленням [7]. Це сприяє також зниженню витрат на технічну підтримку, оскільки значна частина процесів передається стороннім провайдерам. Таким чином, цифрові рішення не лише підвищують швидкість і точність облікових операцій, але й адаптуються до сучасних вимог глобальної економіки, забезпечуючи відповідність міжнародним стандартам.

Сучасні цифрові інструменти та технології, що застосовуються в системах бухгалтерського обліку, є результатом глобальних тенденцій цифровізації та автоматизації фінансових процесів. До основних напрямів упровадження інновацій належать використання хмарних обчислень для забезпечення доступності та мобільності облікових даних, блокчейн-рішень для підвищення прозорості та захисту транзакцій, а також штучного інтелекту для обробки великих масивів даних і прогнозування фінансових результатів (табл. 2). Ці інструменти дають можливість значно оптимізувати облікові операції, мінімізуючи ручну працю та забезпечуючи оперативне формування звітності. На міжнародному рівні активне використання хмарних платформ, таких як SAP і QuickBooks [16, с. 74], стало стандартом для великих корпорацій та малого бізнесу, що сприяє спрощенню управління фінансовою інформацією та забезпечення її доступності в режимі реального часу. Водночас важливо враховувати специфіку національного контексту, що впливає на темпи впровадження таких рішень в Україні.

Таблиця 2

Сучасні цифрові інструменти та технології бухгалтерського обліку

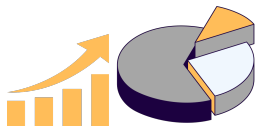
Цифровий інструмент або технологія	Функціональні можливості	Основні тенденції впровадження
------------------------------------	--------------------------	--------------------------------

Хмарні облікові платформи	Зберігання та обробка облікових даних у хмарі, доступність із будь-якого пристрою	Масове впровадження облікових процесів для підвищення мобільності у великих і середніх компаніях
Блокчейн	Захист облікових записів шляхом створення децентралізованих журналів транзакцій	Використовується для обліку транзакцій та аудиту для уникнення шахрайства
Штучний інтелект	Автоматизація обробки великих обсягів даних, виявлення аномалій, прогнозування	Інтеграція для автоматизованого фінансового аналізу та моніторингу ризиків
ERP-системи	Комплексне управління фінансовими потоками, облік активів і зобов'язань	Широке застосування в багатoproфільних компаніях для інтеграції всіх облікових процесів
Автоматизовані системи складання звітності	Автоматичне формування фінансових звітів відповідно до регуляторних стандартів	Використовується для пришвидшення формування звітності та її передачі у відповідні органи

Джерело: сформовано авторами на підставі [1; 2, с. 251; 5 с. 54; 7; 8, с. 791; 14]

На практиці сучасні цифрові інструменти широко застосовуються в різних галузях економіки для підвищення ефективності облікових процесів. Хмарні платформи, такі як SAP, QuickBooks та Xero [16, с. 74], забезпечують мобільний доступ до облікових даних, що особливо важливо для міжнародних корпорацій і компаній зі складною організаційною структурою. У фінансових установах блокчейн-технології використовуються для ведення децентралізованого реєстру транзакцій, що дає можливість мінімізувати ризики підробки даних і підвищити довіру між сторонами. Штучний інтелект активно впроваджується для автоматизації перевірки звітності та виявлення аномалій у фінансових потоках, що значно скорочує час на аудит і знижує

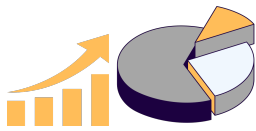

навантаження на бухгалтерські відділи. ERP-системи, такі як Oracle NetSuite та Microsoft Dynamics 365 [17], забезпечують інтеграцію облікових операцій з іншими бізнес-процесами, що дозволяє підприємствам оперативно отримувати інформацію про активи, зобов'язання та прибутковість. Упровадження таких технологій у різних секторах економіки демонструє їхню універсальність і потенціал для комплексного вдосконалення фінансового управління.

В українській практиці автоматизації бухгалтерського обліку однією з поширених є програма М.Е.Дос. Вона спеціалізується на автоматизації процесу складання та подання електронної звітності до органів контролю. Програма підтримує обмін документами між суб'єктами господарювання й державними установами, що значно спрощує облік податкових операцій. Її основною перевагою є відповідність законодавчим вимогам та регулярне оновлення. Однак ця платформа вразлива до кіберзагроз, про що свідчать випадки хакерських атак на системи М.Е.Дос у минулому. З огляду на це, забезпечення захисту даних залишається важливим аспектом для користувачів.

ISpro є системою для комплексного управління фінансами та обліковими операціями, яка широко застосовується державними установами [18, с. 347]. Її основна перевага – підтримка багатофункціонального обліку та інтеграція з бюджетними процесами. Недоліком є складність у навчанні користувачів і необхідність значних витрат на підтримку системи.

OpenERP (Odoo) – це модульна система, яка дає змогу обирати та налаштовувати функціональні модулі відповідно до потреб бізнесу. Відрізняється гнучкістю та можливістю адаптації, що робить її популярною серед підприємств, які прагнуть уніфікованого рішення для управління фінансами, продажами та складськими операціями [19, с. 324]. Однак для використання цієї платформи необхідна команда технічних фахівців для налаштування та інтеграції, що створює додаткові витрати на впровадження.

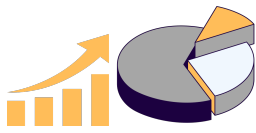
Таким чином, сучасні платформи M.E.Doc, ISpro та OpenERP (Odoo) відіграють важливу роль у цифровізації облікових процесів, але для ефективного їх використання важливо враховувати специфіку функціоналу та обмеження кожної системи.

Цифрові технології кардинально змінили підходи до ведення бухгалтерського обліку, впливаючи на його основні процеси: від підготовки звітності до забезпечення прозорості облікових даних та контролю фінансових операцій. Автоматизація звітності дала можливість суттєво зменшити час підготовки фінансових документів завдяки інтеграції облікових даних в єдину систему та усуненню дублювання інформації. Прозорість облікових операцій підвищилася завдяки можливості відстежувати зміни в документах та здійснювати контрольні заходи в реальному часі. Це особливо важливо для великих підприємств із багаторівневою структурою, де синхронізація даних між підрозділами раніше створювала численні помилки та затримки. Окрім цього, впровадження цифрових технологій сприяло зниженню ризиків шахрайства завдяки системам автоматичного моніторингу й контролю транзакцій (табл. 3).

Таблиця 3

Вплив цифрових технологій на ефективність облікових процесів,
формування звітності та прозорість даних

Показник	До впровадження цифрових технологій	Після впровадження цифрових технологій
Тривалість обробки даних	Тривалі цикли ручної обробки	Швидке формування звітів завдяки автоматизації
Прозорість фінансових операцій	Обмежена через відсутність систем моніторингу	Висока завдяки доступу до даних у реальному часі
Контроль облікових операцій	Залежить від періодичних перевірок	Постійний моніторинг із використанням цифрових алгоритмів

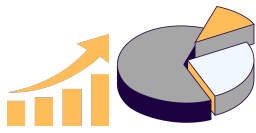

Частота помилок у звітності	Висока через людський фактор	Мінімальна завдяки автоматичним перевіркам і синхронізації даних
-----------------------------	------------------------------	--

Джерело: сформовано авторами на підставі [4, с. 54–57; 11]

Так, автоматизація облікових операцій сприяє зменшенню витрат часу на формування фінансової звітності. Наприклад, на підприємствах, що використовують ERP-системи, звіти формуються автоматично після закриття періоду, що позбавляє потреби в додаткових ручних розрахунках. Це особливо корисно для багатoproфільних компаній, які завдяки централізованим базам даних можуть уникнути дублювання інформації [11]. Крім того, інтеграція інструментів моніторингу дає змогу автоматично відстежувати підозрілі операції. У сфері державних фінансів це сприяє своєчасному виявленню можливих порушень, що знижує ризики зловживань і підвищує довіру до фінансової інформації. Таким чином, цифрові технології сприяють якісним змінам у системі бухгалтерського обліку, підвищуючи точність і прозорість звітності та забезпечуючи ефективний контроль фінансових операцій.

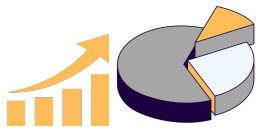
Упровадження цифрових технологій у сферу бухгалтерського обліку супроводжується не лише позитивними змінами, але й виникненням низки проблем та ризиків, які потребують детального аналізу та ефективного управління. Однією з основних проблем є забезпечення відповідності міжнародним стандартам фінансової звітності, що передбачає адаптацію облікових систем до глобальних регуляторних вимог. Це особливо актуально для компаній, що працюють на міжнародному ринку та повинні інтегрувати свої облікові процеси відповідно до стандартів МСФЗ [18]. Водночас упровадження цифрових систем потребує значних фінансових та організаційних ресурсів для модернізації інфраструктури й навчання персоналу [15, с. 47], що створює додаткові витрати для підприємств, особливо малого та середнього бізнесу.

Одним з основних ризиків є кіберзагрози, зокрема несанкціонований доступ до конфіденційних облікових даних та можливість їх втрати чи викривлення. Високий рівень цифровізації облікових процесів підвищує залежність від стабільності програмного забезпечення та хмарних платформ, що робить систему вразливою до порушень у роботі або хакерських атак [10]. Це потребує впровадження багаторівневих систем захисту та регулярного оновлення протоколів безпеки, що не завжди вчасно реалізується на практиці. Також існують ризики, пов'язані з дотриманням законодавства про захист персональних даних, що є критично важливим при використанні хмарних рішень, коли інформація може зберігатися на серверах за межами країни.

Додатковою перешкодою є відсутність єдиного підходу до регулювання цифрових облікових технологій, що зумовлює правові невизначеності, особливо у випадках конфліктів або суперечностей у питаннях фінансової звітності та її аудиту [12, с. 699–700]. Крім того, упровадження сучасних технологій потребує трансформації організаційної культури підприємства, що передбачає готовність до змін не лише технічного характеру, але й у підходах до управління обліковими процесами. Відсутність належної підготовки та опір змінам може призводити до неефективного використання цифрових інструментів та втрати потенційних переваг автоматизації.

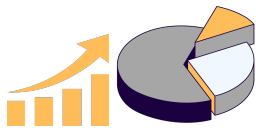
Ефективне використання цифрових технологій у системі бухгалтерського обліку в Україні потребує врахування специфіки фінансового середовища та дотримання чинних регуляторних вимог. Основним кроком для забезпечення успішної цифровізації є впровадження інтегрованих облікових систем, які сприяють автоматизації процесів збору, обробки й збереження фінансових даних з урахуванням стандартів МСФЗ [20] та національного законодавства. Важливо забезпечити комплексний підхід до вибору програмних рішень, орієнтуючись на надійність, масштабованість та відповідність вимогам безпеки, особливо щодо захисту персональних і фінансових даних.

Необхідною умовою є створення внутрішніх регламентів щодо управління обліковими операціями в цифровому середовищі, що передбачає регулярний моніторинг стану інформаційних систем та проведення аудитів безпеки. Це дасть змогу уникнути ризиків, пов'язаних із можливими порушеннями в роботі програмного забезпечення й кібератаками. Крім того, важливим напрямом є навчання персоналу для формування цифрових компетенцій та підвищення кваліфікації фахівців з обліку, оскільки ефективність використання цифрових технологій значно залежить від рівня підготовки користувачів.

Особливу увагу необхідно приділити впровадженню багаторівневих систем контролю, які забезпечують прозорість облікових операцій і своєчасне виявлення аномалій у фінансових потоках. Це сприяє підвищенню довіри до фінансової звітності та відповідності міжнародним вимогам. Доцільно використовувати хмарні платформи, які забезпечують безперервний доступ до облікових даних та гнучкість у їх обробці. Однак важливо ретельно обирати постачальників послуг, що гарантують відповідність стандартам безпеки й локалізацію даних згідно з вимогами українського законодавства.

Крім того, оптимізація системи бухгалтерського обліку передбачає інтеграцію інструментів штучного інтелекту для автоматизації аналітичних процесів і виявлення ризиків. Використання таких рішень сприятиме зниженню навантаження на бухгалтерські відділи та забезпеченню точного прогнозування фінансових результатів [1]. У контексті реформування державного фінансового сектору важливим є дотримання принципу поступового впровадження технологій, що передбачає реалізацію пілотних проєктів із подальшою оцінкою їх ефективності перед масштабним застосуванням. Таким чином, розробка й реалізація рекомендацій щодо ефективного використання цифрових технологій дозволить оптимізувати облікові процеси, підвищити прозорість звітності й забезпечити відповідність міжнародним та національним стандартам фінансового обліку.

Висновки. Отже, цифровізація сприяє прискоренню обробки даних, підвищує прозорість звітності та оптимізує управління обліковими операціями завдяки використанню таких інструментів, як хмарні платформи, штучний інтелект і блокчейн. Упровадження цих технологій дає змогу мінімізувати помилки через автоматизацію рутинних процесів, що забезпечує високий рівень відповідності міжнародним стандартам звітності.

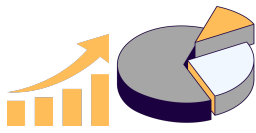
Основними проблемами залишаються кіберзагрози та необхідність посилення захисту облікових даних. Недостатня нормативно-правова база створює ризики при використанні хмарних рішень та автоматизованих систем у контексті захисту персональних даних і відповідності міжнародним вимогам. Крім того, упровадження нових технологій потребує значних інвестицій, що створює фінансовий тиск на малий і середній бізнес. Відсутність належної підготовки персоналу та опір організаційним змінам також можуть знижувати ефективність використання цифрових рішень.

У межах дослідження рекомендовано реалізувати комплексні заходи для оптимізації системи обліку, зокрема шляхом підвищення рівня кібербезпеки, розробки внутрішніх регламентів щодо облікових процесів і навчання фахівців використанню спеціалізованого програмного забезпечення. Важливим кроком є підтримка державно-приватних ініціатив для залучення інвестицій у розвиток цифрової інфраструктури.

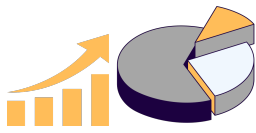
Перспективи подальших досліджень полягають у вивченні ефективності впроваджених рішень у реальному середовищі, аналізі результатів роботи пілотних проєктів і формуванні адаптивних моделей управління обліковими процесами для підвищення їхньої стійкості до сучасних викликів.

Список використаних джерел

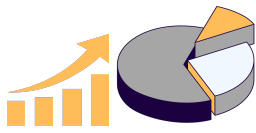
1. Тенюх З. Пелех У. Діджиталізація бухгалтерського обліку в Україні: стан та перспективи розвитку. *Економіка та суспільство*. 2022. Вип. 41. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-41-66>

2. Азаренков Г., Мельянова Л., Головач Г. Бухгалтерський облік у цифрову епоху: стратегії впровадження та оптимізація процесів. *Наука і техніка сьогодні*. 2023. Вип. 13. № 27. С. 245–257. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6025-2023-13\(27\)-244-257](https://doi.org/10.52058/2786-6025-2023-13(27)-244-257)
3. Шматковська Т., Дзямулич М. Стратегічний управлінський облік в умовах цифрової економіки. *Галицький економічний вісник*. 2022. Вип. 74. № 1. С. 61–67. URL: <https://elartu.tntu.edu.ua/handle/lib/38710> (дата звернення: 02.10.2024).
4. Мирончук З., Ціцька Н., Андрушко Р., Малецька О. Вплив діджиталізації на трансформації в організації бізнес-процесів та бухгалтерського обліку. *Вісник Львівського національного університету природокористування. Серія Економіка АПК*. 2023. Вип. 30. С. 50–58. DOI: <https://doi.org/10.31734/economics2023.30.050>
5. Макурін А. Розвиток бухгалтерського обліку в умовах впровадження сучасних інформаційних технологій. *Облік і фінанси*. 2020. Вип. 87. № 1. С. 52–58. DOI: [https://doi.org/10.33146/2307-9878-2020-1\(87\)-52-58](https://doi.org/10.33146/2307-9878-2020-1(87)-52-58)
6. Gonçalves M. J. A., da Silva A. C. F., Ferreira C. G. The future of accounting: how will digital transformation impact the sector? *Informatics. MDPI*. 2022. Vol. 9. № 1. Art. 19. DOI: <https://doi.org/10.3390/informatics9010019>
7. Євсєєва О. О., Іванова Н. А., Скорба О. А. Вплив цифрових інновацій на ефективність бухгалтерського обліку в Україні. *Актуальні питання економічних наук*. 2024. Вип. 1. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.13296464>
8. Соколенко Л., Балла І., Борковська В. Роль штучного інтелекту та автоматизації в сучасному бухгалтерському обліку. *Наукові перспективи*. 2024. Вип. 9. № 51. С. 787–798. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/np/article/view/15197> (дата звернення: 02.10.2024).

9. Грицай О., Папіш В. Розвиток інформаційних технологій в Україні та їх інтегрування у сферу бухгалтерського обліку. *Економіка та суспільство*. 2024. Вип. 61. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-61-88>
10. Онешко С., Дроздова О., Іванова Н. Щодо зростання інформаційного потенціалу цифрового економічного простору: модернізація бухгалтерського обліку та аудиту в Україні. *Академічні візії*. 2023. Вип. 21. URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/446> (дата звернення: 02.10.2024).
11. Ченаш В., Абрамов А., Шебештень Е. Розвиток бухгалтерських систем в Україні під впливом цифрових технологій. *Актуальні питання економічних наук*. 2024. Вип. 3–4. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.14011609>
12. Jejenywa Te., Mhlongo N., Jejenywa Ti. Social impact of automated accounting systems: a review: analyzing the societal and employment implications of the rapid digitization in the accounting industry. *Finance & Accounting Research Journal*. 2024. Vol. 6. № 4. P. 684–706. DOI: <https://doi.org/10.51594/farj.v6i4.1069>
13. Kimani B. Influence of Accounting Information Systems (AIS) on Financial Reporting Accuracy. *American Journal of Accounting*. 2024. Vol. 6. № 1. P. 37–47. URL: <https://ajpojournals.org/journals/index.php/AJACC/article/download/1787/1971> (date of access: 02.10.2024).
14. Zhao X., Zhai G., Charles V., Gherman T., Lee H., Pan T., Shang Y. Enhancing Enterprise Investment Efficiency through Artificial Intelligence: The Role of Accounting Information Transparency. *Socio-Economic Planning Sciences*. 2024. Vol. 96. Art. 102092. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.seps.2024.102092>
15. Артюх О. В. Колосов А. С. Вплив цифровізації на бухгалтерський облік: виклики та перспективи. *Науковий вісник Одеського національного економічного університету*. 2023. Вип. 11–12 (312–313). С. 44–50. URL: <https://www.researchgate.net/profile/Olena->

Bochko/publication/380076600_The_paradigm_of_differentiation_in_rural_development_a_financial_perspective/links/663928dc3524304153679d17/The-paradigm-of-differentiation-in-rural-development-a-financial-perspective.pdf#page=44 (дата звернення: 02.10.2024).

16. Бразілій Н. М., Крот Ю. М., Пасенко В. В. Ефективне використання комп'ютерних програм для бухгалтерського обліку: тенденції, проблеми та перспективи. *Галицький економічний вісник*. 2024. Вип. 88. № 3. С. 70–81. URL: <https://elartu.tntu.edu.ua/handle/lib/46225>. (дата звернення: 02.10.2024).

17. Archana M., Varadarajan V., Medicherla S. S. Study on the ERP implementation methodologies on SAP, Oracle NetSuite, and Microsoft Dynamics 365: A review. *arXiv preprint*. arXiv:2205.02584. 2022. DOI: <https://doi.org/10.48550/arXiv.2205.02584>

18. Сиротинська А., Сиротинський О. Українські інформаційні системи підприємств: особливості функціонування. *Вісник Національного університету водного господарства та природокористування*. 2023. № 4 (104). С. 341–352. DOI: <https://doi.org/10.31713/ve4202330>

19. Wu J., Chen L. Odoo ERP with business intelligence tool for a small-medium enterprise: a scenario case study. In: *Proceedings of the 2020 11th International Conference on E-Education, E-Business, E-Management, and E-Learning* (Osaka, January 10–12, 2020) (pp. 323–327). Osaka, 2020. DOI: <https://doi.org/10.1145/3377571.3377607>

20. International Financial Reporting Standards (IFRS). List of standards. IFRS Foundation, 2024. URL: <https://www.ifrs.org/issued-standards/list-of-standards/> (date of access: 02.10.2024).